

To: [redacted] @rivm.nl; [redacted] @rivm.nl; [redacted] @rivm.nl; [redacted] @rivm.nl;
Cc: [redacted] @rivm.nl; [redacted] @rivm.nl; [redacted] @rivm.nl;
From: [redacted]
Sent: Tue 3/16/2021 9:53:40 AM
Subject: RE: Update besluitvorming 65-jarigen en doorgemaakte covid-infectie
Received: Tue 3/16/2021 9:53:41 AM

Hoi [redacted]

Mbt AZ 65+ staat er het volgende in de LCI-richtlijn:

Op advies van de Gezondheidsraad is de bovengrens van 65 jaar voor het COVID-19 Vaccine AstraZeneca verlaten en kan dit vaccin ook ingezet worden bij mensen ouder dan 65 jaar. Dit is conform het advies van de WHO en onder meer op basis van een recente studie in Schotland ([Vasileiou 2021](#)). Zie [paragraaf 5.4](#).
En

Bescherming

Het vaccin biedt vanaf ongeveer 15 dagen (Bron: [EMA](#)) na de tweede dosis een bescherming van ongeveer 60% bij mensen van 18-55 jaar ([Voysey 2021](#)). De klinische trials gaven in eerste instantie onvoldoende informatie over de bescherming van gevaccineerde personen boven de 55 jaar. De Gezondheidsraad adviseerde aanvankelijk het vaccin als geschikt tot 65 jaar, maar dat advies is herzien in maart 2021 en de bovengrens wordt sindsdien niet meer gehanteerd, conform het [advies van de WHO](#) en op basis van onder meer een studie in Schotland ([Vasileiou 2021](#)).

Mbt 1 prik na doorgemaakte covid staat het volgende (uitgewerkt door [redacted]):

4.3 COVID-19 doorgemaakt

COVID-19 doorgemaakt en nog niet gevaccineerd

- Mensen die een positieve testuitslag voor COVID-19 hebben – zowel op basis van een neus- of keelwat (sneltest of PCR) als IgM-antistoffen in bloed – maar die geen klachten hebben, kunnen vanaf 4 weken na de test gevaccineerd worden (zie de adviezen van de Gezondheidsraad en het [UK COVID-19 vaccination programme](#)).
- Mensen die COVID-19 doorgemaakt hebben, kunnen veilig gevaccineerd worden met COVID-19-vaccin. De vaccinatie geeft de al bestaande immuniteit een boost. Om goed onderscheid te kunnen maken tussen klachten passend bij het doormaken van de ziekte en klachten veroorzaakt door de vaccinatie wordt wel een interval gehanteerd. De aanbeveling is daarom te wachten tot herstel en minimaal 4 weken na het begin van de symptomen de vaccinatie toe te dienen. Mensen die eerder COVID-19 hebben doorgemaakt, kunnen meer last hebben van systemische bijwerkingen na de eerste vaccinatie.
- Mensen die langdurige klachten houden na het doormaken van COVID-19 (zoals vermoeidheid en dergelijke) kunnen ook gevaccineerd worden vanaf 4 weken na het begin van de symptomen. Als er een verslechtering van de gezondheidstoestand is, kan dat een reden zijn om de vaccinatie uit te stellen, zodat helder blijft waar klachten door veroorzaakt worden.
- Mensen die COVID-19 hebben doorgemaakt, kunnen behandeld zijn met dexamethason, plasma met COVID-19-antistoffen, monoklonale antistoffen of antivirale middelen. Aangezien het COVID-19-vaccin geen replicerend viraal materiaal bevat, zijn deze behandelingen geen contra-indicaties voor COVID-19-vaccinatie. Als iemand is behandeld met dexamethason, [plasma met COVID-19-antistoffen \(passieve immuniteit\)](#), of antivirale middelen, kan er gevaccineerd worden zodra iemand hersteld is vanaf 4 weken na de start van de symptomen, identiek aan andere mensen die COVID-19 doorgemaakt hebben. Als iemand is behandeld met monoklonale anti-COVID-19-antistoffen, kan de vaccinreactie mogelijk minder goed zijn, omdat er hoge concentraties aanwezig kunnen blijven gedurende enige maanden. Voorzichtigheidshalve lijkt het beter om een interval te hanteren van minimaal 3 maanden na beëindigen van behandeling met monoklonale antistoffen. Zie ook [paragraaf 4.4](#).

COVID-19 doorgemaakt en daarna eenmaal gevaccineerd

- De Gezondheidsraad heeft op 8 maart jl. geadviseerd om mensen die in de afgelopen 6 maanden aantoonbaar COVID-19 hebben doorgemaakt met 1 dosis te vaccineren. Dit advies is nog niet overgenomen door de minister, maar zal eerst op de implicaties voor de uitvoering en de vaccinatiestrategie worden afgewogen. Voor mensen die vragen hebben over hun tweede vaccinatie en niet kunnen wachten op de besluitvorming en implementatie, wordt de onderstaande werkwijze als tussenoplossing geadviseerd.
- Voor mensen die in de 6 maanden voorafgaand aan de vaccinatie **aantoonbaar COVID-19** hebben **doorgemaakt** – symptomatisch of asymptomatisch – is 1 vaccinatie voldoende. Met aantoonbaar wordt bedoeld dat er met een gevalideerde test een Sars-CoV-2-besmetting is aangetoond. Dat kan met iedere gevalideerde test die beschikbaar is; dus antigeen(snel)test, PCR, serologische test of een nieuwe test die nog ontwikkeld wordt. Deelnemers mogen dit mondeling aangeven, er hoeft geen 'bewijs' geleverd te worden. Uit recente onderzoeken blijkt dat vaccinatie een goede boosterrespons geeft na doormaken van COVID-19 ([Manisty 2021](#), [Prendecki 2021](#), [Saadat 2021](#)). De termijn van maximaal 6 maanden na een positieve test wordt gehanteerd door de Gezondheidsraad, omdat op basis van de huidige kennis wordt verwacht dat de opgebouwde antistofniveaus en het immuungeheugen voor ten minste een half jaar persisteren ([Dan 2021](#), [Den Hartog 2021](#)). Na een doorgemaakte infectie is een tweede vaccinatie dan niet nodig. Een specifieke voorkeur voor een vaccintype (mRNA-vaccin of virusvectorvaccin) bij de eenmalige dosis na eerder doorgemaakte COVID-19 is er niet, omdat elk type vaccin een sterke boosterrespons van de verkregen natuurlijke immuniteit na infectie geeft. Een doorgemaakte infectie is echter geen contra-indicatie voor een tweede vaccinatie (medisch gezien kan het geen kwaad). Na een doorgemaakte SARS-CoV-2-infectie en vervolgens vaccinatie kunnen meer bijwerkingen optreden. In het algemeen (ook zonder COVID-19) kunnen na een tweede mRNA-vaccinatie meer bijwerkingen optreden, terwijl dit niet zo zou zijn na de tweede AstraZeneca-vaccinatie. Voor mensen uit de hoogrisicogroepen: zie tekst hieronder.
- **Alleen voor mensen uit de hoogrisicogroepen van wie het immuunsysteem ernstig gecompromitteerd is** (hematologische maligniteit gediagnosticeerd in de laatste 5 jaar; nierfalen of (pre-)dialyse; status na orgaan- of stamcel of beenmergtransplantatie; een ernstige primaire immuundeficiëntie) blijft het advies onveranderd: tweemaal een vaccinatie en na een doorgemaakte COVID-19, wachten tot herstel, en een minimaal interval van 4 weken na een positieve testuitslag.
- Voor mensen die in de 6 maanden vooraf aan de vaccinatie op basis van de klachten denken **mogelijk COVID-19** te hebben **doorgemaakt** maar niet zijn getest, is het vaccinatieadvies om het reguliere vaccinatieschema te volgen passend bij het merk vaccin.
- Als de termijn tussen de doorgemaakte COVID-19 en de eerste COVID-19-vaccinatie **langer dan 6 maanden** is, blijft voorlopig het advies om in dat geval het reguliere vaccinatieschema te volgen passend bij het vaccin.
- Bij twijfel over een positieve testuitslag of de datum ervan, is het advies om het reguliere vaccinatieschema te volgen passend bij het merk vaccin.

Eenmaal gevaccineerd en daarna COVID-19 doorgemaakt

- Voor mensen die de eerste COVID-19-vaccinatie al hebben gehad en vervolgens COVID-19 of een positieve testuitslag voor COVID-19 krijgen, blijft een tweede vaccinatie geadviseerd.
- Voor de tweede vaccinatie geldt hetzelfde interval van minimaal 4 weken na begin van de symptomen of de positieve testuitslag. Niet alleen om goed onderscheid te kunnen maken tussen klachten passend bij het doormaken van de ziekte en klachten veroorzaakt door de vaccinatie, maar ook omdat de eerste vaccinatie én het doormaken van COVID-19 de immuunrespons al 2 keer in korte tijd aanzet. De boost van een tweede vaccinatie kan daarom beter uitgesteld worden tot minimaal 4 weken na het begin van de symptomen. Uiteraard wordt wel minimaal het streefinterval gehanteerd tussen de 2 vaccinaties van het betreffende vaccin. Als de tweede vaccinatie buiten de nu geadviseerde tijd van het interval valt, is dit niet erg. De persoon is waarschijnlijk voldoende beschermd en kan later alsnog de tweede vaccinatie halen.

